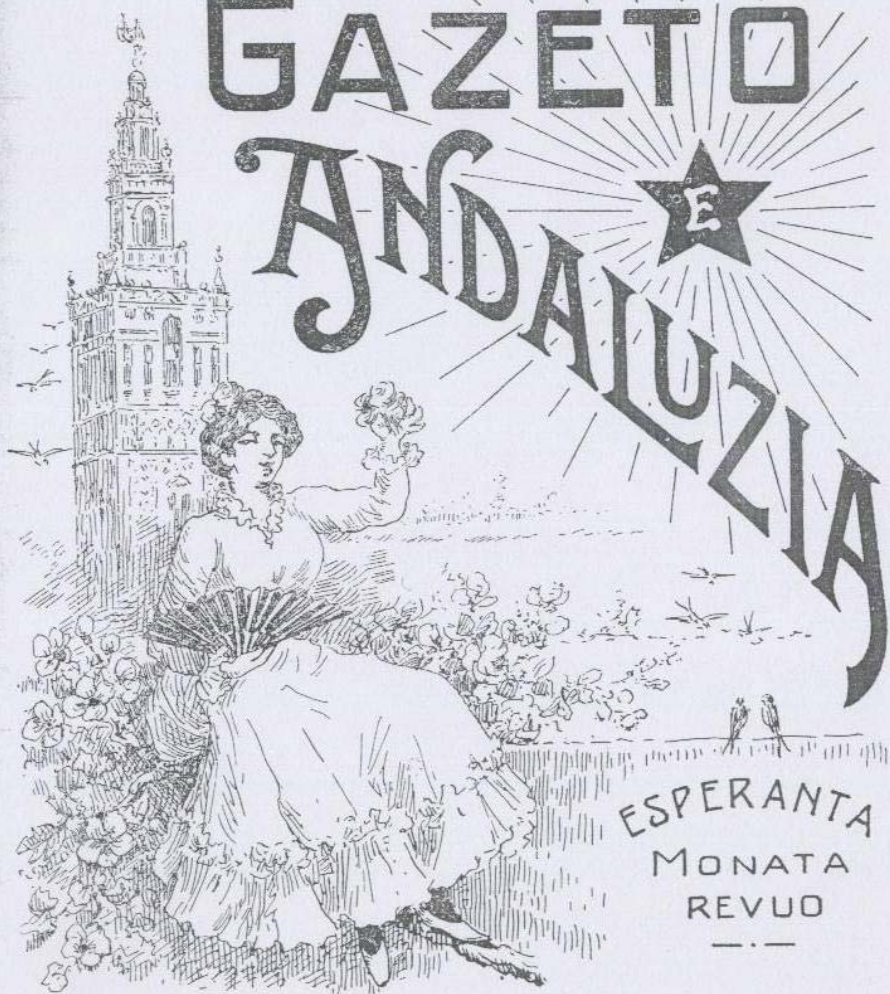


GAZETO
ANDALUZIA



ESPERANTA
MONATA
REVUO

JARO 1.^a

MAJO DE 1910

NUM. 5.^a

ENHAVO

La Maja Kruco. - Kroniko. — Matematiko: Supraĵo de la rondringo aŭ rondkrono; ilia mezuro, laŭ la diferenco de la radioj kaj la longeco de la ekster ĉirkaŭo. — Anoncoj.

GAZETO "ANDALUZIA"

ESPERANTA MONATA REVUO

Organo de la grupoj de Cadiz kaj ĝhia regiono

STRATO M. TORRERO, 10.—SAN FERNANDO.—(CADIZ).

DIREKTORO-ADMINISTRANTO:

JOZEFO GARZON RUIZ



ABONPREZO

POR UNŬ JARO

PTOJ.

SM.

En Hispanujo. . .	3	1 20
En Fremdlando. . .	3.50	1 40

ANONCPREZO

POR UNŬ NUMERO

POJ.

SM.

1½ pago	5	2
1¼ »	2'50	1
1⅛ »	1.25	0'50

Malkaraj anoncoj por korespondado, 0.50 pesetojn (2 Spescentojn).

La Redakcia Komitato reservas al si la rajton korekti, akepti aŭ malkcepti la manuskriptojn.

"LA MALGRANDAJ INDUSTRIOJ"

2.^a AGUADA---(CADIZ)

Fabriko de fluidaj koloroj por industrioj; ellaboritaj per plej puraj materialoj, kaj je malalta prezo.

Oni preparas la sekvantajn kolorojn:

«Ideala» (zinka), Bonega (albajada), Ferrilina (feroksida), Griza, Alka, Okra, Nigra, Blua, Verda, k. c.

Oni vendas ilin, po galonoj, de malsamaj pezoj, laŭ la koloro.

Estas precipe rekomendinda la nomita **Ferrilina**. pro tio ke ĝi taŭgas por fisakpentraĵo sur fero, kalkoŝtono kaj ligno; kaj pro sia belega koloro. Ĝi kovras duoble ol minio, kaj kostas malmulte; rezultante po kvarono de ĝia valoro.

Ne konfuzu ĝin kun la ruĝteroj.

Oni vendas ilin, ĉe la Fabriko (2.^a Aguada — Cadiz); ĉe la Deponejo en San Fernando (Cadiz), strato Glorieta, 7; kaj ĉe la drogvendejo de R. E. Casal, Strato Aaanda, 2 kaj 4 (Cadiz).

La maja kruco

Ne estas eksklusiva propaĵo de Andaluzio; ĝi estas pli ol Andaluzia festo, hispana popolmoro, kies origino perdiĝas en la nokto de la tempoj kaj kies priskribo estas tiel malfacila kiel kurioza.

Nedube estas ke antaŭ ol montri la sanktan Krucon arbon, por respektigo de la piuloj oni kultis la foliplenan *majon* (1), simbolo de printempo kaj de naskiga efikeco, kaj ke antaŭ ol la *majo* altiris la religiajn rigardojn de la iberoj, ilin altiris sur si la ĉarma figuraĵo de *Majo*, filino de *Atlanto* kaj patrino de *Merkurio*.

Estis ankaŭ moro uzata ĉe la antikvaj diafestoj, kaj ŝajnas esti ĝuste konforma al la *Flora* ceremoniaro, peti de la preterpasantoj, dum la kruca monato, "por la riĉa", kiel hodiaŭ oni petas por la *Majo*, per la tiel konata formulo:

Monereton por la *Majo*
kiu havas nek mantelon nek tolaĵn.o

Kion tio volas diri? Ĉu ne ŝajnas kontraŭdiro peti monon "por la riĉa?" Tiel, efektive, rezultus se ni ne konsiderus ke tiu nomo «riĉa» apartenas al hararangĝo uzita de la romanoj, inter la *flamenaj* virinoj de

(1) Arbo au lignaĵo iom ornamita per floroj, fruktoj, kaj aliaj aĵoj, kiu oni enmetas, ĉe la vilaghoj, en publika loko, kien, dum monato Majo kunvenas la gejunuloj por sin amuzi, per dancoj kaj aliaj festadoj. Ankau estas tiel nomataj la bukedoj kaj branĉaroj kiujn metas la fianĉoj je la pordo de iliaj fianĉinoj.

La Cruz de Mayo

No es patrimonio exclusivo de Andalucía; es, más que fiesta andaluza, costumbre popular española, cuyo origen se pierde en la noche de los tiempos y cuya descripción es tan difícil como curiosa.

Es indudable, que antes de exponer el árbol santo de la Cruz á la veneración de los fieles se dió culto al *majo* frondoso, (1) símbolo de la primavera y de la fuerza generadora, y que antes que el mayo llegara á atraer las religiosas miradas de los iberos, las atraía sobre sí la encantadora imagen de Maya, hija de Atlante y madre de Mercurio.

Era también costumbre usada en las antiguas fiestas de los dioses, y parece convenir exactamente con los ritos de Flora, pedir á los que pasan, durante el mes de la cruz, «para la rica»; como hoy se pide para la Maya, con la tan conocida fórmula:

Un cuartito para la Maya
Que no tiene manto ni saya.

¿Qué quiere decir esto? ¿No parece contradecirse el pedir dinero para la rica? Así resultaría, en efecto, si no consideráramos que ese nombre de *rica* corresponde á un tocado usado por los romanos, entre las mujeres *flaménicas* de los sacerdotes. Era colorado, deslustra-

(1) Arbol ó palo, algo adornado de cintas, flores, frutas y otras cosas, que se pone en los pueblos, en un lugar público, á donde, durante el mes de Mayo concurren los mozos y mozas á divertirse con bailes y otros festejos. También se llaman así los ramos y enramadas que ponen los novios á la puerta de sus novias.

la pastroj. Ĝi estis ruĝa, malpolurita kaj kvadrata, oni faris ĝin el blanka lano, kaj tiuj kiuj ĝin ŝpinis devis esti ĉiamnesklavaj fraŭlinoj, Romurbaninoj, kaj ke ili havu patron aŭ patrinon.

Post malmulte pripensi la analogion kio estas inter la infanino kronata, eĉ en niaj tagoj, per floroj kaj fruktoj, kaj la mitologia senco (1) kiu konsideras *Majo'n* kiel *iluzia materio*, origino de ĉiuj fenomenoj kaj kaŭzo de la montriĝo de ĉiuj individuaj estaĵoj, estas facile rimarki tion, ke la unuaj festoj de la monato de la floroj havas komunan devenon kaj enfermas la anagramon de la tera fruktdoneco.

De tiu vidpunkto estas konsiderata la festo, laŭ ĝia profana origino kaj tiamaniere enradikas ĉe la popolo kaj kunigas ĝin dum lundaŭro, ĉirkaŭ la belega *Majo* aŭ la hranĉplena arbo kiu estas al ĝi dediĉita. La simbolo korpigas kaj sin lokas interne de la alegorio kaj de la naiveco: la *Majo* ĉiamigas per la floroj, siaj fratinoj, ne penante por demandi ĉu ĝi devas malaperi kun la ruinoj de la antikvaj idoloj.

Floro, tamen, ne ekzistas; sia naiva imagaĵo ricevis la akvon de Jordano, kaj estas malfacile rekonigi ĝin sub la jupo de la kristana knabineto: la arbo kiun plaĉis al ŝi, etendis krucforme ĝiajn kranĉojn kaj siaj rezinaj antorĉoj transformiĝis laŭ lampoj kaj kandeloj.

La kruco reĝas sen konkurantoj, la oferdonoj el la amemaj *majoj* falos ĉe ĝia malsupro; la floroj kiuj iam ornamis la naskiĝantan bruston de la bona diino interplektas

do y cuadrado, hacíanlo de lana blanca, y las que lo hilaban habían de ser doncellas ingénuas, ciudadanas de Roma y que tuviesen padre ó madre.

A poco que se medite en las analogías que existen entre la niña que se corona, aún en nuestros días, de flores y frutas, y el sentido mitológico, (1) que considera á *Maya* como *la materia de la ilusión*, origen de todos los fenómenos y causa de la manifestación de todas las existencias individuales, es fácil observar que las primitivas fiestas del mes de las flores tienen un origen común y encierran el anagrama de la fecundidad de la tierra.

Bajo este punto de vista es considerada la fiesta en su origen profano, y de este modo arraiga en el pueblo y lo reúne durante una lunación en torno de la hermosa *Maya* ó del frondoso árbol que le está dedicado. El símbolo encarna y se hace lugar en el seno de la alegoría y de la inocencia: la *Maya* se perpetúa con las flores, sus hermanas; sin tomarse el trabajo de preguntar si debe desaparecer con la ruina de los viejos ídolos.

Flora, sin embargo, no existe; su cándida imagen ha recibido el agua del Jordán, y cuesta trabajo reconocerla bajo la basquiña de la muchachuela cristiana: el árbol que le fué grato ha extendido sus brazos en forma de cruz y sus resinosas antorchas se han transformado en lámparas y candelas.

La Cruz reina sin rivales; las ofrendas de las tiernas mayas van á caer á sus pies; las flores que un tiempo adornaron el seno naciente

(1) El la Veda mitologio.

(1) De la mitología Védica.

sur ĝia trunko kaj suprenrampas al ĝiaj esperkoloraj brakoj. La Maja luno trovas niajn kamparanojn ĉirkaŭ la *Verda kruco*, vestita per kamomilo kaj tremolo, kaj la stratoj de la vilaĝo, ornamitaj per triumfarkaj, girlandoj kaj flagoj, similas longa amuzloko animita de ninfoj kaj maldormemuloj kiuj, anstataŭ trakuri freneze la arbaron, portante per la mano torĉon kaj brancaron de *Ceres'o*, rondas ĉirkaŭ la altaro kaj malplenigas la mallarĝan kristalkanon (1) danzante per la sono de krotalo kaj gitaro.

La knabinetoj el la grandaj urboj daŭrigas persekutante la preterpasanton, petante de ili ke ili donu monerojn por la Maja Kruco, «kiu havas nek mantelon nek tolaĵon;» sed la popola festo foriras el la ĉefurboj, perdas siajn primitivajn karakterojn kaj rifuĝas en niaj vilaĝo; serĉante pli purajn moĵojn kaj pli bluajn horizontojn.

La festo de la Maja Kruco sole niĝas dum la kvar dimanĉoj de ĉi tiu monato.

La longa centra strato, ĉe unu el kies angulo staras la Kruco, ekokupita de la unuaj horoj matene, de knaboj kaj knabinoj el la vilaĝo, montras unu el tiuj belegaj perspektivoj kiujn oni nur ĝuas en iaj andaluziaj solenaĵoj. La brodita Ĥina brustuko, la ruĝa zono, la jaketo el velura surkubutaĵo, la andaluzia mantilo kaj ornamkombilo, miksiĝante kaj kombiniĝante kun la senuza *farala'o* (2) kaj la

de la buena diosa, caracolean por su tronco y trepan á sus brazos color de esperanza. La luna de Mayo halla á nuestros campesinos en torno de la *Cruz Verde* vestida de manzanilla y álamo blanco, y las calles del pueblo, adornadas con arcos de triunfo, guirnaldas y banderolas, aseméjense á una larga floresta animada por ninfas y trasnochadores, que en vez de correr sin tino por el bosque, llevando en la mano la tea y el haz de Ceres, hacen corro en torno del retablo y vacian la estrecha caña (1) de cristal, danzando al són del crótalo y de la guitarra.

Las chicuelas de las grandes ciudades siguen persiguiendo al transeunte, pidiendo cuartos para la Cruz de Mayo, *que no tiene capa ni sayo*; pero la fiesta popular huyeyade las capitales, pierde sus caracteres primitivos y se refugia en nuestras aldeas, buscando costumbres más puras y más azulados horizontes.

La fiesta de la Cruz de Mayo se celebra durante los cuatro dominos de este mes.

La larga calle central, en uno de cuyos ángulos se eleva la Cruz, invadida desde las primeras horas de la mañana por los mozos y mozas del pueblo, presenta una de esas hermosas perspectivas que sólo se gozan en ciertas solemnidades andaluzas. El pañolón de Manila bordado, la faja encarnada, el marsellés con codera de terciopelo, la mantilla y la peineta andaluza, mezclándose y combinándose con el anticuado faralá y la falda flamenca, cubren la calle de una ca-

(1) Cilindra kaj longa glaseto, kiun oni uzas en Andaluzio. por trinki vinon, precipe Manzaniljon.

(2) Ornamento, guarnituro sur la vesto.

(1) Vaso cilindrico de que se usa en Andalucía para beber vino, especialmente la manzanilla.

flamanda jupo, kovras la stratojn per kaprica senregulaĵo de koloro, nur komparebla kun tiu kiu povus kovri palettron post esti makulinta pentraĵon aŭ grandegan akvarelon. Nenumerigeblaj rondoj ĉirkaŭras la Krucon, jen mallaŭte parolante jen akompanante per ĥuraj kaj manpladbatoj la gajajn takterojn de la «Ĥaleo» (1) aŭ la voluptemajn movojn de la *Zapateado* aŭ de la *Seviljanoj*. Malspariĝas la *Manzanillo* (2), laŭtigas la voĉoj, trinsonoriĝas la gitaroj, ĝojas la suno lumigante tiujn sincerajn, esprimantajn kaj afablajn vizaĝojn, kaj interkonsentas ĉe la malsupro de la Kruco la fianĉadojn inter la gefraŭloj.

Dum la nokto, la kandeloj kaj lampetoj de l'altaro donas novajn lumnuancojn al tiu nepriskribebla kadro; kaj tie! transkuras la ĥoroj, ĝis tiuj de la frumatenoj, en kiu la materia laceco devigas la ĉeestantaron ke ĝi foriru; ne sen antaŭe bruegi per la krio, *¡Vivu la Maja Kruco!*, celo de ĉiuj ĝiaj amemoj. simbolo de la respektegeco per kiu estas konservitaj de la simplanima vilaĝanaro tiuj belegaj popolaj tradicioj.

JOZEFO GARZON.
(Tradukis.)

- (1) Andaluzia danzo.
(2) Pomodora vino.

Kroniko

La unua katolika Esperantista Kongreso kiu, kiel jam scias niaj legantoj, okazis en Parizo, de la 30^a de Marto ĝis la 3.^a de Aprilo, superis la esperon de ĝiaj iniciatintoj. Pli ol kvin-cent katolikaj kon-

prichosa plasta de color, sólo comparable á la que pudiera cubrir una paleta después de haber manchado un lienzo ó una colosal acuarela. Innumerablesorros rodean la cruz, ya cubicheando, ya acompañando con joles! y palmadas los alegres aires del jaleo ó los voluptuosos movimientos del zapateado ó de las sevillanas. Corre la *manzanilla*, suben las voces, trinan las guitarras, huélgase el sol, alumbrando aquellos rostros francos, expresivos y risueños, y conciéranse al pié de la cruz los noviazgos entre los mozos.

Durante la noche, las candelas y las lamparillas del altar dan nuevos tonos de luz á aquel indescriptible cuadro; y así transcurren las horas, hasta las de la madrugada, en que el cansancio material obliga á la concurrencia á retirarse; no sin antes atronar el espacio con unos cuantos vivas á la Cruz de Mayo, objeto de todas sus ternuras, símbolo de la veneración con que son conservadas por la gente sencilla de la aldea estas hermosas tradiciones populares.

BENITO MAS Y PRAT.

(«La Tierra de María Santísima»)

Crónica

El primer Congreso Esperantista Católico, que, como ya saben nuestros lectores, tuvo lugar en París, desde el 30 de Marzo hasta el 3 de Abril, ha superado las esperanzas de sus iniciadores. Más de

gresanoj ĉeestis, al kiuj aliĝis multaj scivolemuloj. La merkredon 30^a de Marto, je la 9.^a vespere, amaso da versteluloj superplenis la straton Vaugirard, en Parizo. Grandaj afiŝoj estis gluitaj sur la muroj. Ni eniris en la grandan festhalon de la Katolika Instituto kaj ĉeestis la malferman kunsidon de la Kongreso. Funde, estis la estraro, en kies mezo sidis, en sia violkolora sutano, Monsinjoro Baudrillart, la scienca kaj eminenta rektoro de l'Instituto (Katolika Universitato). Ĉirkaŭ li, sidis imponanta anaro da diverslandaj pastroj kaj laikoj: nia fervora amiko Pastro Austin Richardson, nia nova entuziasma kumbatalanto Pastro Duvaux, Baronino de Ménil, la nelacigebla sindonema kazistino de la Kongreso, S^o Gustave Gautherot, profesoro de historio en la Katolika Instituto, S^o Claudius Colas, la sentima iniciatinto de tiu rimarkinda kongreso, Frl^{no} Laroche, la agema abelo de tiu kunveno, kaj multaj nefrancaj katolikaj pastroj, inter kiuj ni citos nian malnovan famekonatan samideanon Pastron Dombrovski, fraton Isidore, la grandan apostolon de Esperanto inter blindaj junuloj, Pastron Parker, Paroĥestron en Wexfordt (Irlando), Pastron Bianchini, el Italujo, kaj energiajn agemajn samideanojn el Holando.

Estis akceptataj dek-ok delegitoj venintaj de la plej malproksimaj landoj. Lia Pontifika Moŝto sendis sian benon al la ĉeestantoj en la Kongreso, kaj plue plenan indulgencon; montrante tiamaniere ke li tre simpatie kaj plezure vi-

quinientos congresistas católicos han asistido; á los que se unieron muchos curiosos. El miércoles 30 de Marzo á las 9 de la tarde, un montón de personas con estrella verde llenaba por completo la calle Vaugirard, en París. Grandes anuncios habían sido pegados en las paredes. Entramos en el gran salón de fiestas del Instituto Católico y asistimos á la sesión de apertura del Congreso. En el fondo, estaba la presidencia, en medio de la que se sentó, con sotana morada monseñor Baudrillart, el científico y eminente rector del Instituto (Universidad Católica). A su alrededor habían tomado asiento una imponente colección de sacerdotes y laicos de diversos países: nuestro fervoroso amigo sacerdote Austín Richardson, nuestro nuevo entusiasta colaborador, sacerdote Duvaux; la baronesa de Menil, la incansable afectuosa cajera del Congreso; señor Gustavo Gautherot, profesor de Historia en el Instituto Católico; señor Claudius Colas, el valiente iniciador de aquel notable Congreso; la señorita Laroche, la activa abeja de esa Junta; y muchos sacerdotes católicos franceses, entre los que citaremos á nuestro antiguo ilustre compañero sacerdote Dombrovski, hermano Isidoro, el gran apóstol del Esperanto entre los jóvenes ciegos, sacerdote Parker, párroco en Wexfordt (Irlanda), sacerdote Bianchini, de Italia, y enérgicos activos compañeros de Holanda.

Fueron recibidos dieciocho delegados, venidos de los más apartados países. Su Santidad el Pontífice envió su bendición á los asistentes en el Congreso, y además

dis la laboron kaj penon por aranĝi tiun laŭdindan aferon.

Parolado de S^o Abato Richardson estis religie aŭdata de ĉiuj, kaj poste l'Abato Duvaux legis Komitatatan deklaron, kiujn oni multe aplaudas. La ĉefa parolado estas farita de S^o Profesoro Gautherot, kiu altspirite klarigis por la ĉeestantaj neesperantistoj, kial la katolikoj devas fariĝi Esperantistoj. «Ni estas Esperantistoj—li diras—pro tri ĉefaj motivoj: la universaleco de nia religio, la bezonoj de nia socia agado, kaj la neceseco, ke ni observu, eĉ antaŭiru la malamikojn de la kristana civilizacio sur la kampo, kie ili esperis rikolti decidigajn venkojn.» Kaj ĉe la fino: «Ni volas kredi, ke la nekredantoj, kiuj, ne partoprenante nian fidon, tamen partoprenas nian amon al la vero, estas feliĉaj pro la penado, kiun ni faras por ĝin atingi, kaj ni estas certaj, ke el ĝi ili ricevos profitojn.» Inter ili, ni volas saluti tie ĉi tiun vesperon, pli, ol sian ĉeeston: sian simpatian, kaj tiu simpatio estas reciproka. Ili certe ne riproĉos min, ke mi antaŭ ili klarigis, kun lojala verdiremeco, la doktrinojn kaj la esperojn, kiuj al ni estas karaj; ĉar, ni tion volonte rekonas, se ili ignoras aŭ se ili forgesis la katolikismon, tamen ni inter ili ni iam renkontis la spiritan mallargecon kaj la pasiojn de la sektanoj.»

La sekvantan tagon, matene, en la Karmelitana kapelo faris meson por la ripozo de la animo de S^o Abato Peltier kaj de la Katolikaj Es-

una indulgencia plenaria; demostrando de este modo que él había visto con mucha simpatía y satisfacción el trabajo y esfuerzo por preparar ese laudable asunto.

Un discurso del señor abate Richardson fué religiosamente escuchado, y después el abate Devaux leyó una declaración del Comité, que fueron muy aplaudidos. El discurso principal ha sido hecho por el señor profesor Gautherot quien, con alto espíritu, explicó para los asistentes no esperantistas, porqué los católicos deben hacerse Esperantistas: «Nosotros somos Esperantistas—dice—por tres principales motivos; la universalidad de nuestra religión, las exigencias de nuestra acción social y la necesidad que observemos, aun que nos adelantemos á los enemigos de la civilización cristiana sobre el campo, donde ellos esperan recolectar decisivas victorias.» Y hácia el fin: «Nosotros queremos creer que los incrédulos, que participan de nuestra fé, toman parte, sin embargo en nuestro amor á la verdad, serán felices por el esfuerzo que nosotros hacemos por alcanzarla, y estamos seguros que de ello recibirán provechos. Entre ellos queremos saludar aquí á esos compañeros que nosotros lo sabemos, llevan á nosotros, en esta tarde, mas que su asistencia, su simpatía, y esa simpatía es reciproca. Ellos ciertamente no me reprocharán que yo ante ellos explique, con leal veracidad, las doctrinas y las esperanzas que nos son tan queridas; porque, lo reconocemos voluntariamente, si ellos ignoran ó han olvidado el catolicismo, sin embargo, nosotros entre ellos encontramos la espiritual es-

perantistoj; kantadojn kaj elokventan paroladon de S^o Abato Richardson. Je la 11 y 1[2, la viziton al «*Notre Dame*». Je la 2 y 1[2 vespere, la Abato Richardson legis raporton pri «*La unueco de la Eklezio*» kaj S^o Schoor parolis pri la unuforma elparolado de la latina lingvo.

La vendredon, 1.^a de Aprilo, je la 9 y 1[2, estis kunsido en kiu oni legis raportojn pri la organizado de la kulto kaj la katolika socia agado, partoprenante la diskuton S^o Abato Duvaux (franca), Parker (irlanda), Lutkie (holanda), kaj Palmentier (belga). Vespere, je la 3.^a, kunsido kun belega parolado de S^o Coll (el Katalanujo), pri «*Propagando kaj Informoj per Esperanto*». Je la 9.^a, disvastiganta kunsido en la Katolika Rondo. La Frato Isidore, el Bruselo, pritraktis la temon «*Esperanto kaj la blinduloj*». La Baronino de Ménil, parolis, kun lumaj projekcioj, pri la universallaj Kongresoj.

La sabaton, 2.^a de Aprilo, estis aranĝita ekskurso kun matenmanĝo en Versailles; kaj la dimanĉon 3.^a tago, solenigis la fermon de la Kongreso. Diservoj kun kantoj, en la kapelo de l'Instituto: predikis, Esperante, Abato Parker. Je la 3.^a, vespere; la kongresanoj kunvenis en la Basiliko de Montmartre, kie oni kantis. «Ni volas Dion» kaj «Saluton al la Sankta Virgolino.» Post la ceremonio, ili grupiĝis, por esti fotografataj. Iu el la grupoj, kun la verda standardo, meze, aligis multajn scivolemulojn;

trechez y las pasiones de sectarios.

En el siguiente día, por la mañana, en la capilla de los Carmelitas se dijo una misa por el descanso del señor abate Peltier y de los Esperantistas Católicos; cantos y un elocuente discurso del señor abate Richardson. A las once y media la visita a *Notre Dame*. A las dos y media de la tarde el abate Richardson leyó una memoria sobre *la unidad de la Iglesia* y el señor Schoor habló acerca de la pronunciaci3n uniforme del latín.

En el viernes 1.^o de Abril á las nueve y media, fué la Junta en que se leyeron informes sobre la organizaci3n del culto y la acci3n social cat3lica, tomando parte en la discusi3n el señor abate Duvaux (francés), Parker (irlandés), Lutkie (holandés) y Palmentier (belga). Por la tarde, á las tres, Junta, con un bellissimo discurso del señor Coll (de Cataluña), acerca de *propaganda é informe por medio del Esperanto*. A las nueve, reuni3n de propaganda, en el Círculo Cat3lico. El hermano Isidoro, de Bruselas, trató acerca del tema *Esperanto y los ciegos*. La baronesa de Menil, habló acompañada de proyecciones luminosas, sobre los Congresos universales.

En el sábado 2 de Abril, fué preparada una excursi3n, con almuerzo en Versailles; y en el domingo, día 3, se solemnizó la clausura del Congreso. Divinos Oficios, con cantos en la capilla del Instituto: predicó en Esperanto, el abate Parker. A las tres de la tarde los congresistas se reunieron en la Basílica de Montmartre, donde se cantó «Queremos á Dios» y «Salve á la Virgen María». Después de la ceremonia, se agruparon para ser foto-

kaj profitante la okazon, S^o Colas klarigi al ili tion, kio estas Esperanto kies venkon baldaŭ oni trafos. La publiko faris al li ovacion.

Poste, la kongresanoj disigis sin, restante cititaj por la dua; kiu estos en Hago (Nederlando), ne en Sevilo, kiel oni unue pensis, pro tio ke estas necese pli da tempo, ĝis kiam estos starigata Esperanto en tie ĉi urbo. Dume, ni senĉese laborados pri la tria.

* *

S^o Codorniu, la famkonata esperantisto, eksprezidanto de Hispana Societo p. p. de Esperanto, kaj Ĝenerala Inspektoro pri Arbaroj, okaze de sia vojaĝo al Vejer, kien li iris por eksameni la sablmontetojn, faris al ni amindan viziton, kiun ni kore lin dankis. Ĉe la redakto li estis akceptita de preskaŭ la tuta ĉi tiea samideanaro; kaj je la sekvanta tago de tiu en kiu li venis, ni lin regalas per modesta sed afablega tagmanĝo, kiu efektiviĝis ĉe la Restoracio nomita «*La Mayorquina*.» Por partopreni en ĝi venis de Cadiz, S^o Eduardo González Escandón, Leutenanto kolonelo, Prezidanto de la tiea Grupo, «Sud-Hispana Stelo», kaj aliaj samideanoj. Ĉiuj, je la horo por toasti, levigis iliajn pokalojn, kaj esprimis al la manĝegalanto iliajn dezirojn, ke li multe vivadu tiel sana kiel entuziasma por nia kara afero. Poste, kaj por adiaŭdiri Sinjoron Codorniu'n: iris en la stacidomon S^o Eugenio Tribaldos kaj Tribaldos, nia Juĝisto, S^o Anĝelo Gallego Jiménez, Doktoro de Farmacio, Pro-

grafiados. Uno de los grupos, con el estandarte en medio, atrajo á muchos curiosos; y aprovechando la ocasión, el señor Colas les explicó lo que es el Esperanto, cuya victoria pronto se conseguirá. El público le hizo una ovación.

Después los congresistas se separaron, quedando citados para el segundo; que será en El Haya (Holanda), no en Sevilla, como se pensó primeramente; porque es necesario más tiempo, hasta que esté establecido el Esperanto en esta ciudad. Mientras tanto, trabajaremos por el tercero.

* *

El Sr. Codorniu, ilustre esperantista, expresidente de la Sociedad Española para la propaganda del Esperanto é Inspector General de Montes, con ocasión de su viaje á Vejer, donde fué para examinar las dunas, nos hizo amable visita que nosotros le agradecemos cordialmente. En la Redacción fué recibido por casi todos los esperantistas de aquí; y en el siguiente día del en que vino, le obsequiamos con un modesto pero afabilísimo almuerzo, que tuvo lugar en el restaurant llamado «*La Mayorquina*.» Para tomar para en él vino de Cádiz D. Eduardo González Escandón, Teniente Coronel, Presidente del Grupo de allí, «Sud-Hispana Stelo» y otros compañeros. Todos á la hora de los brindis, levantaron sus copas y expresaron al anfitrión sus deseos de que viviera tan saludable como entusiasta para nuestro asunto. Después y para despedir al señor Codorniu, fueron á la estación, don Eugenio Tribaldos, nuestro juez, don Angel Gallego Jiménez, doctor en Farmacia, pro-

fesoro Jozefo Díaz Coronado, kaj
nia direktanto, S^o Advokato, ankaŭ
Pacjuĝisto, Jozefo Garzon Ruiz.
Kiam ekeliris la vagonaro, ĉiuj
aklamis al S^o Codorniu, Kriante
*¡VIVU ESPERANTO! ¡VIVU LA
HISPANA ESPERANTISTARO!*

fesor D José Díaz Coronado, y nues-
tro director el señor abogado, tam-
bién juez de paz, don José Garzón
Ruiz. Cuando echó á andar el tren,
todos aclamaron al señor Codorniu,
gritando: «¡Viva el Esperanto!»
«¡Viva el esperantismo español!»

MATEMATIKO

Supraĵo de la rondringo aŭ rondkrono: ilia mezuro, laŭ la diferenco de la radioj kaj la longeco de la eksterĉirkaŭo.

$$\text{Formulo: } A'' = (L - \pi a) a$$

L = longeco de la ĉirkaŭo: a = diferenco inter la radioj el la du ĉirkaŭoj.

Tiu ĉi formulo estas kalkulita jene: estante A kaj A' la areoj de la du rondoj, limigitaj de la du ĉirkaŭoj, ekstera kaj interna respective, R kaj R' ĝiaj radioj, ni povas starigi:

$$\frac{A}{\pi} = R^2 \quad \left\{ \begin{array}{l} A - A' = A'' = \pi R^2 - \pi R'^2 = \pi (R^2 - R'^2) \\ A'' = \pi (R^2 - R'^2) \end{array} \right. \quad \left\{ \begin{array}{l} A'' = \pi (R^2 - R'^2) \\ A'' = \pi (R^2 - R'^2) \end{array} \right.$$

$$\frac{A''}{\pi} = R^2 - R'^2 \quad \left\{ \begin{array}{l} \frac{A''}{\pi} = (R+R')(R-R') \\ \frac{A''}{\pi} = (R+R') a \end{array} \right. \quad \left\{ \begin{array}{l} \frac{A''}{\pi} = (R+R') a \\ \text{sed } R+R' = R+R-a \end{array} \right.$$

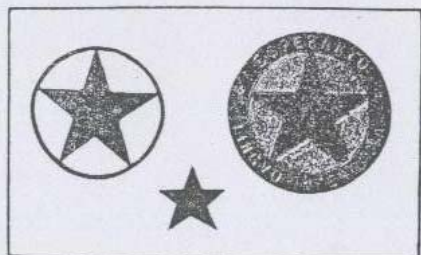
aŭ $\left\{ \begin{array}{l} R+R' = 2R-a \\ \text{sekve, ni havos:} \end{array} \right.$

$$\frac{A''}{\pi} = (2R-a) a \quad \left\{ \begin{array}{l} A'' = (2R-a) \cdot a \cdot \pi \\ \frac{A''}{a} = (2R-a) \pi \\ \frac{A''}{a} = 2\pi R - a\pi \end{array} \right.$$

Kaj ĉar $2\pi R = L$, anstataŭante ilin, estos $\left\{ \begin{array}{l} \frac{A''}{a} = L - a\pi \\ A'' = (L - \pi a) \cdot a, \end{array} \right.$

kiu estas la nomita formulo, kaj povas havi interesan aplikadon en Arhitekturo, kian oni volas difini volumenon de kava cilindrakolumo; pro tio ke se ni trovas per pero de metra rubando, la longecon de eksterĉirkaŭo kaj konas la diferencon de radioj a, tre facile determinebla borante la kolumo je la okazo kiam ĝi estas firmelokita, kies radiboro donas al ni ĝian dikecon, tio estas la serĉitan diferencon a inter la radioj, multiplikante, fine, la pritraktata kolumo, ni havas ĝian volumenon.

J. A. DÍAZ CORONADO.



INSIGNIAS ESPERANTISTAS

MODELO «ĈEFEĈ»

VARIADISIMA COLECCION

- A. Alfiler de corbata. — B. Imperdible
 C. Botón para ojal — D. Medallón
 E. Gemelos para puños. — E. Alfiler para sombrero

Números 1 y 2: **Usuales** (Estrella sola, en esmalte verde).
 —3: **De lujo** (Redondos, fondo oro y la inscripción «Esperanto, lingvo internacia», sobre esmalte negro). 4: **Elegantes** (Redondos, más pequeños, estrella verde esmaltada sobre un fondo de esmalte blanco.)

Representante general para España:

Manuel de la Fuente: Conde del Asalto, 143, 1.º
 —Barcelona

Representante para Andalucía:

José Garzón Ruiz: Muñoz Torrero, 10. —San Fernando (Cádiz).

Jam estas preta kaj oni vendas po 0'60 pesetoj, ĉiu ekzemplero, la

“Adresaro de Hispanaj Geesperantistoj,”

Sin turnu al la Administracio de «LA SUNO HISPANA»; Strato Pintor López. 3. —Valencia. Rabato da 10, 15, 20 kaj 25 p%. se oni aĉetas respektive 2, 3, 4, 5 aŭ pli da ekzemplerojn ĉiumende.

S. ° PASTRO

Profesoro pri modernaj lingvoj, entenate Esperanta, Hispana, Franca kaj Angla lingvoj, sin proponas por Lernejo, Liceo, aŭ familio, eksterlande. Sin turnu al ĉi tiu Redakcio: Muñoz Torrero, 10.—San Fernando (Cadiz).

La adreso por korespondadi kun S. ° Vicente Inglada Ors, Staba Kapitano, estas nun, **Estación sismológica, Toledo (Hispanujo).**